

Toimetaja veerg

Päivi Märjamaa,
toimetaja

On käes aeg, mil eeter on paks kõiksugusest reklaamist ja muust valimiskraamist. Ekraanil vahelduvad kiiresti ja tihedalt Eesti mastaabis massiivsed poliitilised jõustruktuurid. Ja seda peamiselt selleks, et mahutada vaatajate ajudeesse oma kordumatu parteiline sõnum.

Propagandistlik iva, mis tavaliselt kukuks ehk kivisesse pinnasesse, on nüüd, enne valimisi, leidmas ärritunud inimloomuste näol tänuväärset kasvukeskkonda.

Kampaania vankrite ette on rakendatud pea kõik võimalikud veoloomad – altkäemaksu süüdistused, katteta raha jagamised olematutele tantsuringidele, isegi kunst. Kemplemine Tallinna lahte püstitatava „kollil“ üle on näiteks kenasti ühitatud pealinna võimuparteile viitamisega... Valimiseelselt tegeldakse halva maitse järjekindla propageerimisega ja mitte enese headuse tõestamise vaid rivaalide halvustamisega...

Tekitab protesti? Ajab vihale? Eesmärk on tähelepanu ja see on ju saavutatud...

Kui valimispäev käes, tuleb siiski valida. Siis on näha milline reklaam on inimrefleksid kindistanud kõige edukamalt. Seni muretsemis parem, et intress ei tõuseks ja lumekoristajad autot ei teisaldaks.

Saame tuttavaks – veebruar

Veebruar on kalendris aasta teine kuu, samuti aasta kõige lühem kuu. Selles on lihtaastal 28 päeva ja liigaastal 29 päeva. Veebruari on vanasti nimetanud veel mitme nimega, näiteks **küünlakuu, sudenkuu, vastlakuu, naistekuu, hundikuu, kassikuu, pudrusõõmise kuu, radokuu**. Küünlakuu, vastlakuu, naistekuu on tulnud küünla-, vastla- ja naistepäevast. Hundikuu nimetus tuleb sellest, et vanasti luusis veebruarikuus ringi ilmatu hulk näljaseid hunte. Saksamaal kutsuti veel mõnikümne aastat tagasi veebruari kassikuuks. Sel kuul tuleb kiisudele ise süüa anda, sest hiiri ja rotte napib. Veelgi vanem nimetus on radokuu, mis iseloomustab tuisust ja rajust aega.

Küünlapäev, küünlamaarjapäev on **2. veebruaril**. Küünlapäev oli üks tuntumatest talvepoolituspühadest. Küünlapäeval pidi pool inimeste ja loomade toidust alles olema. Tavaks oli ütelda, et sel päeval murtakse talve selgroog, talve süda lüüakse lõhki, kõrred hakkavad lund vihkama/pelgama, siga kõrva päikese käes paistma jne.

Luuvalupäev on **9. veebruaril**. Luuvalupäev kuulub nende vanemate pühade hulka, mille kohta leiab andmeid 18. sajandi trükistest ja mis on alati olnud märgitud ka trükikalendrites. Üldiselt ongi see tänini trükistes püsinud tänu oma at-

raktiivsele nimetusele. Vanemates trükistes mainitakse, et see on puhkepäev – tuli hoiduda töötegemisest, eriti aga luude ja liikmete koormamisest, et need oleksid terved ega valutaks. Seetõttu on nimetatud, et luuvalupäeval pole mõtet tantsida, joosta ega rasket füüsilist tööd teha.

Valentinipäev, sõbrapäev on **14. veebruaril**. Eestisse jõudis see tähtpäev Soome vahendusel alles 1980. aastate lõpul ja sai siin sõbrapäeva jooned. Valentini- või sõbrapäeva sisuks on meil üldse lähedasi inimesi meeles pidada, kuigi algselt oli päev pühendatud armastusele ja kallimale, kellele anti oma tunnetest märku või tehti kingitusi: Lääne-Euroopas ja Ameerikas reklaamitaksegi seda kui armastusavalduste, kihlumis- ja pulmapäeva.

Vastlapäeval kelgutavad paljud lapsed ja täiskasvanud. Tehakse ka kelgutamisvõistluseid ehk kes sõidab kelguga kaugemale. Auhinnaks on pikk lina. Tänapäeval pikka lina auhinnaks antakse väga harva, aga vanasti oli see kombeks. Vastlapäev on liikuv tähtpäev. Vastlapäev on noorkuu esimene teisipäev ajavahemikus 8. veebruarist 7. märtsini. Sel aastal on vastlapäev **20. veebruaril**.

Madisepäev on **24. veebruaril**. Madisepäevi on eesti rahvakalendris kaks – sügisene madisepäev septembris ja veebruarikuine. Madisepäev oli rikas

töökeeldude poolest. Eriti kardeti putukate ja usside pärast. Madisepäeval pidi putukatele ja maamardikatele elu sisse loodama ning kui sel päeval lund sajab, tuleb suvel palju parmused. Ohtlikuks peeti nõela ja üldse terava eseme kasu-

tamist, sest siis oli karta suvel sagedast ussidega kohtumist. Samuti ei tohtinud sel päeval kapsaid, ube ega herneid keeta – need minevat kasvuajal ussitama. Keedeti peamiselt kartuli- ja tangusööke. Meeles tuli pidada veel madisepäeva

nädalapäeva ja seda, kust tuul puhub. Sel nädalapäeval ei tohtinud kevadel vilja ega herneid külvata, kapsaid istutada ega kartuleid maha panna – saak pidi kahjulike putukate tõttu ebaõnnestuma.

Volikogus

Viive Paltseri, vallasekretär

Jaauarikuu viimasel kuupäeval toimunud istung oli väga töömahukas. Väljakuulutatud istungi päevakord oli 12-punktiline. Istungil osales 11 volikogu liiget, puudusid Kaarel Tuvike ja Jaan Naarits.

Nagu ikka algas istung vallavanema ülevaatega vallavalitsuse tegemistest.

Seejärel kinnitati 04. märtsil k.a. toimuvateks Riigikogu valimiste läbiviimiseks 9-liikmeline Puhja valimisjaoskonna jaoskonnakomisjon, kuhu kuuluvad: esimees Gennadi Leppik ja liikmed Eve Leppik, Arvi Mürsepp, Mai Ratassepp, Airi Muru, Juuli Sootla, Anne Raudsepp – Eestimaa Rahvaliid kandidaat, Urmas Päevloo – Eesti Reformierakonna kandidaat, Oleg Kromanov – Eesti Keskerakonna kandidaat, asendusliikmed Kaja Raitar, Niina Karu.

Kuna käesoleva aasta teises kvartalis on lõppemas 2003. aastal valitud rahvakohutunike volitused, tegi Tartu Maakohus ettepaneku rahvakohutunike kandidaatide esitamiseks. Aluseks võttes valla elanike arvu, tuleb Puhja vallast esitada kolm kandidaati. Volikogu kinnitas rah-

vakohtunike kandidaatideks Tõnu Halliku, Alla Kalinini ja Lea End-Kärmase. Andmed kandidaatide kohta on avaldatud Ametlikes Teadaannetes. Nimetatud otsust kandidaatide esitamise kohta on võimalus vaidlustada Tartu Maakohtu juures asuvas rahvakohutunike nimetavas komisjonis.

Seekord kinnitati ka Puhja Valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2007–2018. Kavaga, mis on ajalehes avaldamiseks liiga mahukas dokument, on võimalik tutvuda valla kodulehel või vallamajas ehitusnõuniku juures.

Kolmandal lugemisel kinnitati ka Puhja valla tegevuskava ja investeringud aastateks 2007–2010. Tegevuskava on aluseks valla eelarve koostamisel ja investeringute kavandamisel ning kava vaadatakse uuesti läbi igal aastal.

Juba mitmel volikogu istungil arutusel olnud ametnike, valla hallatavate allasutuste juhtide palkade ning volikogu ja valitsuse liikmete hüvituste korrigeerimise küsimuses jõuti sellel istungil konsensuseni.

2007. aasta maamaksumäära kehtestamisel jäeti maksustamishinnad muutmata

ning jäid eelmise aasta tasemele.

Maanõunik Eda Vihandi poolt ettevalmistatud otsuse projektid võeti vastu otsustena järgmistes küsimustes:

- Rääsi külas Kalju katastriüksuse ja-gamisel tekkivatele kolmele katastriüksusele sihtotstarbe määramiseks;
- kinnitati vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse saajate nimekirj;
- määrati tähtajad kokkulepete sõlmimiseks vaba põllumaa kasutusvaldusesse taotlejate ühele tükile mitme taotleja vahel.

Valla 2007. aasta eelarve projekt läbis esimese lugemise.

Volikogu lükkas edasi vallavalitsuse poolt ettevalmistatud otsuse projekti Puhja alevikus oleva Talupoe ruumide ostmiseks OÜ Lutsulandilt. Ostmise vajalikkusest saab lugeda lähemalt vallavanem Vahur Jaakma selgitavast artiklist.

Kõikide vastuvõetud otsustega on võimalik tutvuda Puhja valla veebilehel www.puhja.ee

Istungi ametliku osa lõppedes anti pidulikult üle lilled ja tänusõnad jaauarikuistele juubilaridele Niina Topolevale ja Galina Rannula-Matikainenile.

Kas Talupoe hoone sobib vallale avalike teenuste osutamiseks?

Vahur Jaakma, vallavanem

Vallavalitsus ja volikogu on mitu aastat otsinud uusi ruume Puhja raamatukogule, mis asub täna Puhja Seltsimajas 50 ruutmeetril ja on maakonna raamatukogudest omalaadne “pinnaliider” ja Puhja aleviku Huvikeskusele, kus saaksid koos käia nii noored kui ka eakamad, et omi seltskonna- või vabaajaasju ajada. Vallale on osutunud probleemiks asjaolu, et Puhja alevikus pole piisavalt vallale kuuluvat kinnisvara ehk ruume, kus omavalitsus saaks osutada oma elanikele kaasaegse kvaliteediga avalikke teenuseid.

Kohalik ettevõtja Urmas Luts pakkus

vallavalitsusele võimalust osta vallale Talupoe kinnistu pindalaga 1104 m² koos selle peal asuva kahekorruselise hoonega. Talupoe müüki ajendasid teda tegema ümberkorraldused senises äritegevuses. Hoone kasulik pindala on ca 350 m² ja tehingu koguhinnaks pakkus hr Luts 2,2 milj krooni. Ostuhinnale lisanduksid notaritasu 8400 krooni, mis tasutakse võrdsetes osades ostja ja müüja vahel ning riigilõiv 2440 krooni, mille tavapäraselt tasub ostja. Kinnistu territooriumile Talupoe lasteaiapoolsesse külge on võimalik välja ehitada korrastatud väliturg. Vallavalitsuse arvates sobivad esimese korruse ruumid raamatukogule ja teise korruse ruumid huvitegevuseks.

Volikogu vaagis ja arutas tehingu vajalikkust

Vallavalitsus informeeris volikogu liikmeid ja asjaosalisi võimalikust tehingust, ostuga seonduvat arutati nii volikogu eestseisuses kui ka volikogu istungil 31.jaanuaril. Esitan mõned iseloomustavad numbrid lisaks eelpoolöeldutele. Talupoe esimese korruse kogupindala on 161 m². Sinna mahuvad raamatukogu, avalik internetipunkt ja lugemisnurk. Lisaks on seal ka tualettruum ja arhiiviruum. Teisel korrusel on heas korras 5 ruumi kogupindalaga 102 m², võimalik on juurde ehitada ruum suurusega 21m² ja kasutusele võtta osa trepikojast. Vajalikud ruumide ümberkohandamisega

seotud remonditööd maksavad esialgsete arvutuste kohaselt ca 1 miljon krooni. Seal sees on keskküttesüsteemi paigaldamine (mis hetkel majas puudub), põrandaplaatide osaline vahetus, viimistlustööd ja raamatukogu uus sisustus.

Otsus tuleb veebruari lõpul

Jaauari volikogu istungil võttis volikogu mõtlemisaega veebruarikuu istungi. Seda mõjutab ka asjaolu, et osa alalisi komisjone ei olnud veel jõudnud tutvuda tehingu kõikide nüanssidega. Vallavalit-

sus annab endast parima, et volikogu otsus tuleb kaalutletud ja Puhja aleviku arengut soodustav.

Unustamine, mis maksab

Eda Vihand, maanõunik

Maksukorraldusseadusega on lubatud maamaksu üldmääraks 2,5% maksustamishinnast aastas, sealhulgas põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel olevaal maal ja looduslikul rohumaal 2% maa maksustamishinnast aastas.

31. jaanuari volikogus kinnitati 2007. aasta maamaksu määrad, mis jäid samaks, mis varasematel aastatel – 1,2% maa maksustamishinnast aastas, sealhulgas põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel olev maa ja looduslik rohumaa 0,7% maa maksustamishinnast aastas. Hoolimata sellest, et me oleme maakonnas üks madalamate maamaksu määradega valdasid, on meil võlgnikke ikkagi palju. 2006. aasta lõpuks oli maamaksuvõlglasti 182 ja võla üldsumma kokku 79 518 krooni. Ega sellelgi aastal olukord parem ei ole – maamaksuvõlglaste nimekirjas on 184 maakasutajat.

Milles võivad olla probleemid, et nii palju maksuvõlgnikke on igal aastal?

Kas lihtsalt unustamine?

Maamaksu teatis laekub tavaliselt kuu aega enne esimest maksetähtaega (üldjuhul on maksmisele kuuluv summa jagatud kolmeks maksetähtajaks, kusjuures korraga võib esimesel maksetähtajal kogu summa ära maksta). Korraga terve summa tasumine on mugav, kuna sellisel juhul on terve aasta rahulik – ei ole karta lisaväljaminekuid intressi näol ja ei teki üldse võlgnevust, nagu paljudel, kellel maamaks maksmata. Väiksemate summadena on väljaminekuid aga meeldivam teha ja nii juhtubki, et üks osa maamaksust saab esimesel tähtajal tasutud ning ülejäänud summad ja tähtajad unustatakse.

Teadmiseks veel, et maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksumäär on alla 20 krooni. Maksumaksja, kes ei ole maksustamisaasta maamak-

suteadet 15. aprilliks kätte saanud, on kohustatud sellest 30 päeva jooksul teavitama maa asukohajärgset maksuameti kohalikku asutust (Tartu Sõpruse pst 4). Kui maksuameti poolt antud tähtpäevaks ei ole maamaks tasutud, hakatakse arvestama intressi iga viivitatud päeva eest. Viivise ehk intressi protsent on märgitud maamaksuteates. Intressi tekkimisel tuleb see tasuda eraldi märgitud arvele. Kohalikul omavalitsusel ei ole õigust õigeaegselt tasumata maksu eest arvestatud intressi kustutada ka siis, kui lõpuks maamaks on täielikult tasutud. Intress ei laeku kohalikele omavalitsusele vaid riigile. Maamaksu maksmist kontrollib maksuamet.

Palve kõikidele, kellel on muutunud postiaadress, teatage vallavalitsuse maanõunikule (telefon 7300642) oma uus aadress, millele teated saata, saame vältida hilisemaid arusaamatusi.

PUHJA VALLAVALITSUS

kuulutab välja avaliku otsingu

MAJANDUSNÕUNIKU

vabanenud ametikohale, kelle peamiste ametikohustuste hulka kuulub valla strateegiliste arengusuundade ja arengukava väljatöötamine, eelarve koostamine, kohalike ja europrojektide kirjutamine ning keskkonnaalaste küsimuste lahendamine.

Kandidaadilt eeldame:

kõrghariduse olemasolu või kõrghariduse omandamine lõpetamisel; vastavust kohaliku omavalitsuse ametnikule esitatavatele nõuetele; projektitaotluste kirjutamise oskust; head suhtlemisoskust ja koostöövalmidust; head suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust; head arvutikasutamise oskust

Kasuks tuleb:

varasem töökogemus kohalikus omavalitsuses; võõrkeelte oskus; isikliku sõiduauto olemasolu.

Avaldus, motivatsioonikiri, haridust tõendavate dokumentide koopiad ja CV saata hiljemalt **20. veebruariks 2007** Puhja Vallavalitsusele aadressil

Reku tee 3, Puhja alevik, 61301 Tartumaa

VALLAVALITSUSE TEADAANDED

KONKURSS

Puhja Vallavalitsus kuulutab välja konkursi tiitlile

AASTA INIMENE 2006.

Ettepanekud koos põhjendusega esitada kirjalikult vallasekretäriile hiljemalt **16. veebruariks 2007. a.**

Teadaanne

Puhja Vallavalitsuse korraldusega nr 17, 01.02.2007 kinnitati Puhja valla haldusterritooriumil asuvate maatükkide maksustamishinnad.

Maa kasustamishinna aktid

väljastatakse soovi korral maaomanikele vallamajast (maanõuniku kabinetist) teisipäeviti ja reedeti kella 8.00–16.00.

Puhja Vallavalitsus

Jaan Õunapuu,
Regionaalminister

Taas on lähenemas Riigikogu valimised. Ühelt poolt on aeg teha kokkuvõtteid – mida on nelja aastaga suutnud ära teha praegune Riigikogu, teisalt on varsti aeg langetada otsus, keda valida seekord.

Neli aastat on piisavalt pikk aeg, et selguks, kes on lubaduste elluviija ja kes pelgalt lubaduste andja. Enne otsuse langetamist peaks iga valija selle enda jaoks selgeks tegema.

Eesti ühiskonna struktuur on ümber kujunemas. Viimase 15 aasta jooksul on muutunud maapiirkondade elu- ja ettevõtlustingimused. Muudatuste tõttu on langenud põllumajanduse osatähtsus, elanikkond ja majandustegevus on koondunud suurematesse keskustesse ja nende keskuste lähiumbrusse. Kapitali ebavõrdne koondumine on vähendanud eestisest regionaalset tasakaalu.

Regionaalpoliitika kõige olulisem eesmärk on erinevate piirkondade elujõulisuse tagamine ja kõikide maakondade tasakaalustatud areng.

Elujõuliseks muudab ka kõige väiksema küla elukorraldus, mis võimaldab leida töö kodukoha lähedal, noorel inimesel saada vähemalt põhiharidus, kus eluks vajalikud teenused on kättesaadavad koha peal ja kus on loodud tingimused eneseteostuseks.

Äärmiselt oluline on kohalike teede kordategemine.

Olen jätkuvalt arvamusel, et maavanema peaks ametisse nimetama kohalik omavalitsusliit ning tal peaks olema praegusest märksa suurem võim.

Omavalitsusliit oleks oma eelarvega struktuuriüksus, mille ülesandeks oleks kohaliku transpordi, gümnaasiumihariduse ja tervishoiu korraldamine. Usun, et selle reformi juurde tullakse lähiaastail tagasi. Soomes on selline kohaliku elu korraldus ennast ammu õigustanud.

Siseministeriumi poolt korraldatud uurimuses Euroopa Liidu toetuste suunamise asjus pidas 45% vastajaid kõige tähtsamaks maapiirkondade toetamist. Teise olulise teemana tuli uuringust välja suur huvi oma kodukoha arenguplaani vastu.

Näoga maa poole

Kui me ise pole suutnud piisavalt tasakaalukaid regionaalseid kokkuleppeid sõlmida, siis mõjutab Euroopa Liit meid oma toetuskriteeriumide kaudu Eesti erinevaid piirkondi võrdselt kohtlema.

Ajavahemikul 2007–2013 on Eesti piirkondade terviklikku ja tasakaalustatud arengut edendavatele projektidele võimalik Euroopa Liidust taotleda üle kuue miljardi krooni toetust. Kui veel nelja aasta eest said regionaalsed programmid aastas raha 40–50 miljoni krooni ringis, siis alanud aasta eelarves on regionaalministri haldusalale kasutamiseks määratud juba 2,2 miljardit krooni. Lõvi-osa sellest tuleb Euroopa maksumaksjalt.

2004. aastal avanenud võimalus saada Euroopa Liidult toetusi on mitmekordselt suurendanud riigi regionaalarenguliste toetuste kogumahtu (perioodil 2004–2006 aastas täiendavalt keskmiselt 280 miljonit krooni ning perioodil 2007–2013 aastas täiendavalt keskmiselt 940 miljonit krooni). Paaril viimasel aastal on märkimisväärselt suurenenud riigi tuludest rahastatavate regionaalarengu programmide toetuste maht (2005. aastal 54 miljonit krooni, 2007. aastaks on ette nähtud 144 miljonit krooni).

Omavalitsuste ja riigi koostöös on läbi viidud peamiselt lõppkasutajatele suunatud programmid „Tiigrihüpe” ja „KülaTee”. Arvutid ja internetiühendus on jõudnud peale koolide ka teistesse omavalitsuste hallatavatesse asutustesse – raamatukogudesse, lasteaedadesse, sotsiaal-asutustesse.

Tänavu tahame Tartumaal alustada projekti “Külad valgeks!”. Eesmärk on välja ehitada külakeskuste korralik valgustus, et kõigil oleks turvaline liigelda. Mõtlemine peab ka neile Eestimaa kodude aitamisele, kus praegu elektrit üldse pole.

Kohaliku ettevõtlus- ja külastuskeskonna arendamine on valdavalt kohaliku omavalitsuse ja kohalike mittetulundusorganisatsioonide kanda. Regionaalarengu programmide kogemuste baasil kujundati perioodiks 2004–2006 vastav Euroopa Liidu struktuurifondide toetusmehhanism.

Omavalitsuse võimalused oma arengukava elluviimiseks sõltuvad rahalistest võimalustest. Suurenenud on kohalike omavalitsuste tulubaasi maht. Kui 2003. a. oli omavalitsuste tulubaasi suurusks 11,8 miljardit krooni, siis 2007. a. moodustavad kohaliku omavalitsuse tulud juba 19,8 miljardit krooni. Kohalike tee-

de korrashoiuks eraldatavate vahendite maht on samal perioodil kasvanud 50 miljonilt kroonilt 429 miljoni kroonini.

Samal perioodil on väiksema sissetulekuga omavalitsuste kulutuste katmiseks mõeldud tasandusfond suurenenud 300 miljoni krooni võrra, 1,12 miljardilt 1,43 miljardi kroonini.

Viimasel neljal aastal on maapiirkondade elu paljuski paranenud.

Omavalitsusüksuse hea käekäik sõltub olulisel määral sellest, milline on selle juhtkond, kas vallavolikogul on piisavalt ettenägelikkust ja kas jätkub edumeelsust. Oluline on ka kohaliku rahva koduvalla või -linna elus kaasalöömine ja kaasa rääkimine. Sotsiaalmajandusliku arengu mõttes pole määrav omavalitsuse territooriumi suurus, vaid kohalike aktiivsus ja kodukoha edendamise soov, mis omakorda loovad head eeldused projektide algatamiseks ja projektide elluviimiseks vajalike toetuste taotlemiseks.

Meeldiv on tõdeda, et Puhja vallavolikogu ja vallavalitsus on plaanipäraselt ja sihikindlalt tegelenud valla arendamisega. Edukalt on taotletud investeringuteks lisaraha mitmetest fondidest. Kahe viimase aasta jooksul on fondidest abi saadud üle 2,3 miljoni krooni. See on võimaldanud rekonstrueerida lasteaia ja viia läbi keskkonnaalaseid üritusi.

Eks valla inimesed ise näevad neid muutusi kõige paremini.

On selge, et päris võrdseks ei saa omavalitsused kunagi, aga ühiselt tuleb elu korraldada nii, et nelja aasta pärast oleksid erinevused jõukamate ja vaesemate piirkondade vahel märgatavalt väiksemad. Elu edendamisel ei tohi ära unustada kohaliku omapära säilitamist.

Väike rahvas saab suur olla vaid tegudes. Mis olekski tähtsam kui oma kodukohas aruka peremehena parema homse jaoks sihte seada ja järjekindlalt selle nimel tööd teha. Kui eesmärgi saavutamiseks oma jõust siiski napiks jääb ja valla rahalisedki võimalused piirid seavad, siis kust leida abi?

Kui ärimees välismaalt muretseb vaid oma kasumi pärast ja linnamees hoolitseb selle eest, et linna viiksid suuremad ja laiemad teed ja need oleksid õhtul heledasti valgustatud, siis maainimene saab abi riigimeestelt, kelle jaoks on oluline, et ka Eestimaa väiksemas külas oleks inimväärne elu. Riigimeestelt, kes südame ja näoga seisavad maa poole.

Kandidaadid Jõgeva ja Tartu maakonnas

ERAKOND EESTI KRISTLIKUD DEMOKRAADID

174 Taavi Palm
175 Katrin Kuum
176 Reet Papp
177 Eda Koppel
178 Üllar Reino
179 Kirsika Teekel

EESTI KESKERAKOND

294 Marika Tuus
295 Peeter Vösa
296 Taavi Aas
297 Peep Põdder
298 Peeter Laasik
299 Henri Kaselo
300 Tauno Kangro
301 Heldur Jõgioja
302 Koit Prants

EESTI REFORMIERAKOND

419 Igor Gräzin
420 Tarmo Leinatamm
421 Urmas Kruise
422 Terje Trei
423 Raivo Vadi
424 Kalmer Lain
425 Igor Ellisson
426 Reno Laidre
427 Viktor Svjatõšev

EESTI ISESEISVUSPARTEI

467 Jaanus Koorep

ERAKOND ISAMAA JA RES PUBLICA LIIT

568 Ene Ergma
569 Kalev Vapper
570 Tõnu Ojamaa
571 Ants Paju
572 Toivo Peets
573 Joel Luhamets
574 Väino Vahtra
575 Aime Güsson
576 Madis Avi

ENE ERAKOND EESTIS

638 Julia Maspanova
639 Luiza Zolotarjova

KONSTITUTSIOONIERAKOND

687 Marijam Rannak
688 Leonti Kromonov
689 Vladimir Svätiski

EESTIMAA RAHVALIIT

781 Villu Reiljan
782 Jaan Öunapuu
783 Margi Ein
784 Aivar Aleksejev
785 Mai Treial
786 Mati Kepp
787 Maie Nisu
788 Ingvar Tšizikov
789 Sulev Kuus

SOTSIAALDEMOKRAATIK ERAKOND

906 Jüri Morozov
907 Meelis Paavel
908 Jana Morozov
909 Raimond Poll
910 Uno Kiisholts
911 Raivo Kiuru
912 Kairit Pohla
913 Anne-Ly Völli
914 Andrei Uksov

ERAKOND EESTIMAA ROHELISED

1031 Dagmar Mattiisen
1032 Priit Truusalu
1033 Peeter Lepisk
1034 Rasmus Lahtvee
1035 Olavi Hiimäe
1036 Ivo Kajak
1037 Elmer Joandi
1038 Vladimir Redpap
1039 Ivo-Hannes Lehtsalu

ÜKSIKANDIDAADID

1073 Tõnu Hallik
1074 Kalev Kodu

Puhja Vallavalitsus kinnitas oma määrusega nr 1, 08.01.2007
Riigikogu valimiste läbiviimiseks valimisjaoskonna asukohaks

Puhja Gümnaasiumi aula, Viljandi tee 28 Puhja alevikus.
XI Riigikogu valitakse 4. märtsil 2007. a.

Kuidas elab Puhja Gümnaasium?

Kooliharjapäev on möödas

Reet Lepik, Puhja Gümnaasiumi direktori asetäitja õppekasvatustöö alal

II veerandi tulemustest

Puhja Gümnaasiumi 1.– 9. klassis on õpilaste arv 288. Ainult „5“ga lõpetas II veerandi 32 õpilast, „4 – 5“ga 77 õpilast. Ainult üks „4“ oli tunnistusel 17 õpilasel, ainult üks „3“ 28 õpilasel.

Suuremaid või väiksemaid raskusi oli 68 õpilasel, ainult üks „2“ oli 23 õpilasel.

Gümnaasiumiklassides õpib 78 õpilast, nende hindamine ei ole seotud veerandilõpuga, vaid 35 tunnise kursusega. Kooliharjapäevaks olid hinnatud ained, mida õpetatakse vähemalt 2 tundi nädalas. Tublisid gümnaasiste, kelle kursusehinded olid head ja väga head, oli 10.

Toimus jaanuaris

- õpetajatel oli koolituspäev Tõnu Ot-saga;
- ilmus „Koolikaja“;
- Puhja ja Luunja õpilasesindused said koolitust Kurgjärve spordibaasis;
- kodutütred tähistasid 70. aastapäeva;
- T.O.R.E. pidas sünnipäeva;
- käivitus projekti „Keskkonnaga ei mängita II“ 1. etapp „Igal asjal oma aeg“.

Gümnaasiumiõpilased valisid 2007. aasta kevadel sooritatavad riigiexamid.

Eesti keele eksami peavad sooritama kõik lõpetajad – 28 õpilast.

Õpilaste valikud olid järgmised: ühiskonnaõpetuse eksami - 23 õpilast;

- inglise keel – 17 õpilast;
- ajalugu – 1 õpilane;
- matemaatika – 11 õpilast;
- saksa keel – 1 õpilane;
- bioloogia – 9 õpilast;
- geograafia – 6 õpilast 12. klassist ja 13 õpilast 11. klassist;
- keemia – 4 õpilast.

Koolieksamid sooritatakse arvutiõpetusest (17 õpilast), matemaatikast (11 õpilast), bioloogiast (2 õpilast) ja geograafiast (1 õpilane).

Juhtkonna koosolekul oli arutusel e-kooli rakendamine

Puhja Gümnaasiumis kavatakse rakendada e-kooli 2007./2008. õppeaastast. Et siis kõik latusalt sujuks, rakendame selle õppeaasta IV veerandist e-kooli katseliselt kolmes klassis, need on 3., 6. ja 7b klass.

e-koolist

e-kool on kesksel serveril töötav ja kasutajatele veebipõhiselt kättesaadav infotehnoloogiline andmebaas ja rakendus, mis hoiab koolis tekkivat õppetööga seotud informatsiooni. e-kool võimaldab selleks õigusi omavatel inimestel näha ja hallata seda osa infost, millele neil on õigus ligi saada: lapsevanem näeb vaid oma lapse infot, õpetaja vaid nende klasside ja ainetes infot, keda ta õpetab, keegi ei saa ligi teise kooli andmetele jne.

e-kooli esmased eesmärgid on:

kaasata lapsevanemad senisest aktiivsemalt õppeprotsessi ja kooliellu, võimaldades neil pidevalt koolis toimuvat jälgida ja õpetajatega suhelda, muuta koolides toimuv ja koolides tekkiv info lapsevanematele ja õpilastele jooksvalt kättesaadavaks.

Süsteem lähtub eelkõige õpilast ja lapsevanemat huvitavast infost, kuid selle rakendamine annab märgatava lisaväärtuse ka õpetajale ja kooli juhtkonnale.

Olemasolev e-kooli lahendus on järgneva funktsionaalsusega:

- **õppetöö tulemuste sisestamine (klassipäevik)** – õppetöö tulemuste ja puudumiste ning õpilasele tehtud märkuste sisestamiseks ning õpilaste edasijõudmise kontrolliks. Klassipäevikusse sisestatakse ka tundide sisu ja õpetaja poolt antud kodused ülesanded ning planeeritud kontrolltööd, seega tekib siit peamine info lapsevanemale ja õpilasele. Selle info sisestamis- ja muutmisõigus on ainult aineõpetajal. Klassijuhataja näeb oma klassi päevikuid, juhtkond ja administraator kogu kooli päevikuid.

- **puudumiste päevik** – õpilase puudumised ja hilinemised kõigis ainetes.
- **Klassijuhataja** lisab klassipäevikuga samaaegselt genereeritud puudumiste päevikus aineõpetajate poolt sisestatud puudumistele põhjused. Aineõpetaja märgib õpilase oma tunnis puudujaks või hilinejaks ning näeb hiljem klassijuhataja poolt sisestatud puudumise põhjust. Klassijuhataja kannab puudumiste päevikusse talle teatavaks saanud põhjused. Klassijuhataja ja juhtkond saavad koostada puudumiste aruande.
- **õpilase hinneteleht (õpilaspäevik)** – näitab õpilasele ja lapsevanemale lapse jooksvaid hindeid, puudumisi, hilinemisi kõigis ainetes. Lisaks on sellel lehel kirjas aine sisu (tunnikirjeldused) ning õpilastele sisestatud märkused. Lapsevanemad saavad kinnitada, et on tutvunud õpilaspäevikuga ja klassijuhataja näeb hinnetelehte vaatamise aruannet.
- **tunniplaan** – näitab õpilasele, lapsevanemale ja õpetajale tunniplaani. Iga tunni kohta on võimalik näha tunni nimetust, aineõpetaja nime ja tunni toimumise ruumi.
- **kodused ülesanded ja kontrolltööd** – näitab õpilastele ja lapsevanematele klassipäevikusse sisestatud koduseid ülesandeid ja kontrolltöid ning ka pikema tähtajaga kodused tööd, nt. projektide, referaatide jms tähtjad. Aineõpetaja sisestab kontrolltööd ja kodused ülesanded klassipäevikusse koos tunni kirjeldusega. Temal on ka õigus neid muuta. Õpilane ja lapsevanem näevad oma koduseid ülesandeid, juhtkond, klassijuhataja ja aineõpetajad klasside või kogu kooli kontrolltööde nädalaplana.
- **foorumid** – suhtluskanal lapsevanemate, õpilaste ja klassijuhataja, lapsevanemate ja kooli juhtkonna vahel. Otseseks suhtlemiseks vaid üht lapsevanemat ja aineõpetajat või klassijuhatajat huvitaval teemal jääb e-post. Foorumis ei saa osaleda anonüümselt, kommentaari kirjutaja nimi lisatakse automaatselt.

Pääsusilma memme-taadi pidu

Triin Pall,
Puhja lasteaia muusikaõpetaja

Memme-taadi pidu on lasteaia eriline pidu. Küsite, et miks? Seda seepärast, et iga rühm korraldab just vanavanematele mõeldud peo ainult üks kord, siis kui olakse lasteaia kõige vanemas rühmas.

Loomulikult on vanaemad ja vanaisad ka teistel pidudel ja ettevõtmistel teretunud osalised, aga sel üritusel nad lausa peavad kohal olema. Uskuge mind, see on väga ainulaadne ühine pidulik kokkusaamine nii lastele kui ka vanavanematele.

Sel aastal toimus memme-taadi pidu küünlapäeval, 2. veebruaril. Kõik lapsed olid väga uhked, et said küünla süüdata küünlapuul koos oma vanavanema või vanavanematega. Nii tutvusid ka teised lapsed kaaslaste vanavanematega.

Laulsime laule, mida on lauldud ajast-aega ja mis tänastele lastele tunduvad juba "igivanad". Õnneks meeldivad need laulud, mängud ja tantsud väga ka tänastele lasteaialastele ja nad tunnevad nende esitamisest suurt rõõmu!

Enne pidu rääkisid lapsed rühmas oma vanavanematest. Kõik lapsed olid kindlad, et neil on toredad ja tragid vanavanemad. Neid jätkub kõikjale: autokooli ja ilusalongi, kööki ja põllule, laulukoori ja ehitusele. Nii häid sööke teha ja nii sooje kindaid kududa ei oska ka keegi vanaemadest paremini. Muuseas, üks vanaisa olevat eriline naljahammas. Nimelt, ta võtab "sussid püsti"! Kas teie oskate seda teha? Eks proovige järele!

Kallid vanavanemad! Tulge ikka oma lastelastele külla. Nad on väga uhked teie üle! Aitäh teile!

Küünalt süütab Liisa Aan koos vanavanaema Selma Kosega.

Lapsed ja vanavanemad.

Väikesed esinejad.

Hea tervise nimel tasub pingutada

Margi Ein,
Riigikogu liige

Kes meist ei tahaks terve olla, elada valu ja vaevata! Hea tervis tähendab aga palju rohkemat kui inimese enda ja tema perekonna õnn – terve inimene on kogu riigi rikkus. Sellepärast räägime järjest rohkem tervisest kui varandusest, inimeste tervise mõjust riigi majandusele, noores eas kaotatud eludest ja rahva püsimisest.

Kuigi meie elanikkonna tervisenäitajad on aasta-aastalt paranenud, jääb tervena elatud aeg Eestis oluliselt maha uute ja vanade Euroopa Liidu liikmesriikide keskmisest. Veelgi enam – keskmine eeldatav eluiga on Eesti meestel 66 ja naistel 77 aastat, mis on väiksem isegi uute liikmesriikide keskmisest näitajast.

Eesti rahvastiku suremusandmete analüüs kaotatud eluaastate meetodil toob esile suure soolise erinevuse. Tervishoiupoliitika koostajad on pakkunud eesmärgi pikendada tervena elatud eluiga Eesti meestel keskmiselt 60 ja naistel 70 eluaastani ning 2015. aastaks tõsta meeste eeldatavat eluiga 73 ja naiste oma 80 eluaastani. Tähendab, et igal aastal peame suutma pikendada Eesti mehe keskmist eluiga enam kui aasta võrra. See on nii kõrge eesmärk, et selle täitmiseks peavad pingutama kõik inimesed. Pole ju mingi uudis, et meie tervis oleneb suuresti meie harjumustest ja arukast käitumisest, tervise hoidmiseks saame ise uskumatult palju ära teha.

Inimesest endast oleneb küll palju, kuid ühiskond peab siin looma kõigile

võrdsed võimalused – eeldused heaks terviseks. Tervis on inimese üks põhiõigusi. Sama tähtsaks kui õigust haridusele, eluasemele ja tööle tuleb pidada võrdset õigust tervishoiuteenustele. Juba maast-madalast peame pakkuma lastele ja noortele võrdseid võimalusi, et luua neile tervist soodustav ja turvaline keskkond. Töötajale turvalise töökeskkonna loomine nõuab mõistagi suuri investeeringuid, kuid pikemas perspektiivis tasub see end ära. Ühtviisi tulus ja vajalik nii inimesele kui riigile on ka regulaarse tervisekontrolli sisseseadmine, sest odavam on ravida õigeaegselt avastatud haigust, kui pärast maadelda raskete tagajärgedega.

Arstiabi kättesaadavuse kõrval peame oluliseks haiguste ennetamist ja varast diagnoosimist, mis algul nõuab küll täiendavaid kulutusi, kuid kaugemas tulevikus annab kindlasti kokkuhoidu. Üldarstiabi peab olema kättesaadav igale inimesele. Paljud hädad saavad alguse katkistest hammastest, kuid nende ravi on kallis. Sellepärast peame hädavajalikuks tagada ka regulaarne hammaste kontroll ning hüvitada inimesele hambaravi kulude katteks haigekassast 1000 krooni aastas.

Maksumaksja ootab sotsiaalmaksu eest õigustatult asjatundlikkust, osavõtlikkust ja kiiret abi. Kui meditsiinituttu, kuuleme ikka, et raha on vähe. Kindlasti kulub seda igale poole aina rohkem ja rohkem, kuid ma kutsun mõtlema ka sellele, mida olemasoleva rahaga saaks paremini ära teha. Mida arvata sellest, kui haige registreerib end tohtri vastuvõtule, järjekord tasulisse uuringusse on kaks kuud. Kindlaksmääratud ajal maksab registratuuris visiiditasu, kuid arsti ei ole ega tule – infotoa uktsel seisab silt

„Vabandame, täna oleme suletud, aga homme oleme jälle avatud”. Pika uurimise järel selgub, et arst on puhkusel ja ei viibi Eestis, aga mitu haiget on vastuvõtule registreeritud. Või teine näide: haiget last ravitakse telefoni teel, arst koju ei tule, järjekord on mitu nädalat. Sellepärast peame ainoõigeks lastearstid meie tervishoiusüsteemi tagasi tuua.

Kui rahast täpsemalt rääkida, siis täiendavad summad Haigekassale on aastaga kasvanud 1,75 miljardi krooni võrra, millele lisandus veel pool miljardit 2006. a lisaeelarvest ülelaekunud sotsiaalmaksu arvel. Kiirabi saab 2007. aastal 80 miljonit krooni võrra enam raha kui 2006. aastal, seda eelkõige palgakulude tarbeks. Arstide ja õdede palk peab jõudma tasemele, mis annab neile kindlustunde Eestisse tööle jäämisel. Pean igati põhjendatuks tervishoiutöötajate nõudmist suurendada tervishoiu rahastamist sel määral, et oleks võimalik tõsta meedikute palka ja ravi kvaliteeti ning seeläbi parandada patsientide olukorda.

Meil on veel palju ära teha erivajadustega inimeste elukvaliteedi tõstmisel, lisavõimaluste loomisel rehabilitatsiooniteenuste ja abivahendite toetamiseks. Ilmselt suureneb vajadus ka hooldusravihaiglate järele, sest meie rahvastik vananeb.

Nii nende kui paljude muude murede lahendamine seisab sageli raha taga, sellepärast tahame suurendada tervishoiukulutuste osakaalu SKT-s vähemalt 6,5%-ni. Meie rahva hea tervise nimel tasub pingutada. Kevadel kiitsime Riigikogus heaks tervise poliitika dokumendi. Nüüd peame näitama ka valmisolekut ja tahtmist seatud eesmärkideni jõuda.

LAULUDE KONKURSS

Laulame eakate hüvanguks

Eesti elu edenedes ei pea Eesti eakad inimesed jääma ühiselus tahaplaanile ega tõrjutuks. Eesti Gerontoloogia ja Geriaatria Assotsiatsioon (EGGA) ning ETV saade Prillitoos kutsuvad üles kõiki Eesti elanikke, nii noori kui vanemaid, kirjutama ja esitama laule, mis on seotud eakate sotsiaalsete õiguste ja/või põlvkondade vahelise seotusega.

Kuulutame välja laulukonkursi: **Laulame eakate hüvanguks.**

Konkursi tingimused:

- lauluviis peab olema originaalne
 - laulu sõnad peavad tuginema Euroopa projekti CARMA kokkuvõtivate soovitusetele, kuidas vähendada eakate inimeste tõrjutust. CARMA soovitusete eestikeelne raamat on saadaval kõikides Eesti avalikes raamatukogudes ja lühikokkuvõtte EGGA kodulehel <http://www.egga.ee>.
 - laulu esituse aeg kuni 4 minutit
- Konkursil osalemiseks tuleb võistluslaul salvestada helikandjale. Laule võivad esitada erinevad kollektiivid: üksikis-

tid, ansamblid, laulukoorid jne.

Salvestisele tuleb lisada laulusõnad ja kinnine ümbrik autorite ja esitajate andmetega.

Kõik materjalid on vaja saata ajavahemikus 1. veebruar – 31. märts 2007 aadressil: Vanemuise 7, Tartu 50002, postkast 469. Laulukonkurss.

Žürii valikul tulevad võistluslaulud ettekandele avalikul kontserdil Tartus 22. aprillil 2007. a., võidulaulud ka saates Prillitoos. Võidulaulude autoreid ja esitajaid autasustatakse.

Eesti rahvas on alati hinnanud haridust

Ene Ergma, Riigikogu liige

Tahaksin Teile rääkida oma emast, kelle lapsepõlv ja noorusiga möödusid esimese Eesti Vabariigi ajal. Minu ema jäi väga noorelt – 14 aastaseks orvuks ja tema haridusetee lõppes kuuenda klassi omandamisega, mida ta aga kogu oma eluaeg väga kahetses. Aga oli 1928. aasta ja Eesti Vabariik noor, elu oli palju keerulisem ja karmim kui praegu. Mida mu ema ei saanud endale lubada, seda püüdis ta anda oma kolmele lapsele, kellest kaks said kõrghariduse ja kolmas keskerihariduse. Mäletan, kuidas ema mulle rääkis, et vaevalt suudab ta meile pärandada midagi muud, kui võimaluse saada haritud inimeseks. Olen oma emale selle eest väga tänulik ja just seetõttu on ka minul soov ja tahtmine aidata Eesti hariduse ja teaduse edendamist.

Leian, et Eesti kõige suurem rikkus on tema inimesed. Nende kätes on Eesti olevik ja tulevik. On väga tähtis, et iga eesti inimene leiaks oma koha elus, olgu siis professionaalse töömehena, õpetaja või arstina, teadlase või sõjamehena. Kaasaegne ühiskond nõuab meilt kõigilt, alates esimese klassi jütsist lõpetades pensionäriaga, pidevat valmisolekut õppimiseks. Mida haritum on ühiskond

seda suuremad on kogu riigi võimalused olla edukas. Kui möödunud sajandi alul (meenutagem nii Oskar Lutsu õpetaja Lauri või Tammsaare Mauruse kooli) oli kooliõpetaja amet koos arstiametiga üks kõige väärtuslikumaid ja hinnatuid ameteid Eesti ühiskonnas, siis mis on juhtunud tänapäeval? Miks ei hinnata õpetaja rasket, kuid tänuväärset tööd nii nagu seda peaks? Kas selle taga on ainult õpetajate palgad või ei ole see amet enam prestiižne noorte inimeste seas? Miks on tekkinud Eestimaal, kus alati hinnati haridust ja haritust, olukord, et oleme hindama hakanud näilisust, olema muutumas asjade orjaks ja meid ei huvita enam see, mis on meie hinges, meie sisemine rikkus? On ju vanemad ja õpetaja need, kes kõige enam õpetavad ja suunavad väikest inimest tee alul. Ja sellest omakorda sõltub väga tihti, kes saab temast hiljem täiskasvanuna. Lähematelt aastatel tuleb Eesti tööturule tunduvalt vähem inimesi ja see tähendab, et olukord tööturul muutub väga pingeliseks ja võib kaasneda ka majanduse allakäik. Kuidas tulla sellisest situatsioonist välja? Üks tee on võõrtööjõu sissetoomine, aga kas me oleme selleks valmis? Teine tee on kõrgkvalifikatsiooniga inimeste ettevalmistamine. Inimeste, kes on suutelised tegema tõeliselt kõrge kvalifikatsiooniga tööd.

Selleks ongi vaja head haridust ja mitte üksnes akadeemilist, vaid kindlasti väga hea tasemega kutseharidust. Meil napib insenere, meil napib inimesi, kes on suutelised töötama tehnoloogia vallas. Täna ületab üliõpilaste arv mõningatel populaarsetel aladel nagu juristid, ärijuhid jne reaalselt tööturu vajadust. Aga miks noored inimesed ikkagi lähevad õppima neid erialasid? Ühest küljest eksisteerib müüt, et nende erialade lõpetajad saavad järgmisel päeval püstirikkaks. Paraku peavad paljud hakkama tööle mitte omal erialal või sootuks ümber õppima. Teisalt on paljudes koolides tõsine puudus füüsika-, matemaatika- ja keemiaõpetajatest, mis viib selleni, et lastel polegi võimalust neid aineid tõsiselt õppida. Siit ka loomulik tahtmine minna edasi õppima alasid, mis ei ole seotud looduse ja inseneriteadustega. Riik peab tegema kõik võimaliku ja võimatu, et muuta sellist olukorda. Koolidesse peavad tulema noored õpetajad, kes kannaksid edasi õpetaja Lauri vaimu. Jah riik peab omalt poolt nendele inimestele tegema erisoodustusi nii palga kui ka laenude suhtes, et noored inimesed saaksid rajada oma kodu. Ilma hariduseta ei ole riigil tulevikku. Me ei saa oodata lõpmatuseni, vaid peame tegutsema juba täna, homme on hilja.

Õpilasesindus käis Kurgjärvel

Hellika Järvala, Õpilasesinduse president

18. jaanuari hommikul kogunesid meie kooli õpilasesinduse (edaspidi ÕE) liikmed kooli- minemise asemel vallabussi ja alustasid sõitu Kurgjärve poole (Kurgjärve spordibaas asub Võrumaal, Haanja lähedal). Toimus kahepäevane ühiskoolitus Luunja ÕE-ga.

Kuigi sõit oli pikk, ei kaotanud rahvas oma head tuju ja kohale jõudes oli rõõm veel suurem, kui avastati, et lumi on maas, mida Puhjas veel näha polnud. Vaatasime kiiruga üle oma toad ja koolitus võis alata. Koolitajaks oli Ahto Liivat, kes on mitmete noorsooprojektide juht ja koolitaja ning juhtimisaju 2005 konkursi võitja võistkonna Chief Imagination Officers koosseisus jne. Tegevust on ta alustanud Tallinna 32. Keskkooli õpilasesindusest.

Koolituse teemaks oli meeskonnatöö ehk ÕE igapäevatöö ja kuidas saab orga-

nisatsioon tegutseda nii, et oleks nähtav ja suudaks rahuldada kaasõpilaste tähelepanu ja vajadused.

Pärast enesetutvustust ja ootuste väljendamist päevast asusime lahendama esimest ülesannet - kuidas päästa inimesed, kes on jäänud lõksu Piusa koobastesse. Oli vaidlemist ja arutamist, lõpuks jõudsimme üksmeelsele lahendusele.

Pärast lõunasööki jätkus koolitus õhtuni. Koos koolitajaga tuli leida lahendusi, kuidas muuta õpilasi aktiivsemaks ja ÕE koolis nähtavamaks.

Koolituse lõpetuseks pakkus Ahto huvitava ülesande. Ta pani 100 krooni lauale ja ütles, et kui otsustate 100% üksmeelselt, kuidas seda raha kõige paremini kasutada, siis saate selle raha endale, et seda siis vastavalt kasutada. Alguses olid kõik nõus, et raha läheks Tartu kodutute loomade varjupaigale, aga pärast, kui individuaalselt tuli vastata küsimusele: „Kas sinu meelest oli see parim viis raha

kasutamiseks?“, muutsid kolm inimest meelt. Järeldus on see, et avalikult ei taheta öelda oma arvamust või otsus muutub pidevalt. Raha jäi igal juhul saamata.

Järgmisel hommikul jätkus rühmatöö teemadel:

- ✓ kuhu tahab jõuda ÕE aasta lõpuks;
- ✓ kuidas muuta õpilaskonda aktiivsemaks;
- ✓ koostöö Luunjaga.

Oldi üksmeelel, et eneseareng toimub läbi koolituste, aktiivse tegevuse ja kogemuste. Ühisüritused, reklaam ja tutvustus määravad tuntuse. Kõik nimetatud ja planeeritud tegevus ning lubaduste täitmine garanteerivad edu.

Koolitusjärgsel talvisel matkarajal saime ühiselt välja öelda ka ühisloosungi: „Koostöö viib eesmärgini.“

Jäin koolitusega rahule ja leian, et see tuli mulle kasuks ja loodetavasti tunnevad ka teised nii.

CAP-programm

“Igal lapsel on õigus olla kaitstud, tugev ja vaba!”

Anneli Sirelmets,
Puhja Gümnaasiumi psühholoog

Tartu Laste Tugikeskus pakub välja laste väärkohtlemise ennetusprogrammi CAP kõigile 1.–9. klasside õpilastele, nende vanematele ja koolipersonalile.

CAP (*Child Assault Prevention*) on rahvusvaheline laste väärkohtlemise ennetamise programm. CAP-le pandi alus 1978. a. Ameerikas. Eestis alustas programm tööd 2000. a. lõpus.

CAP`i eesmärk on vähendada laste haavatavust sõnaliste, füüsiliste, emotsionaalsete ja seksuaalsete rünnakute puhul.

Programmi raames viiakse läbi õpikodasid:

- 1) **õpilastele 1.–9. klass**
- Rollimängu meetodil antakse lastele infot nende õigustest, õpetatakse ohtlike situatsioone ära tundma ning nendega toime tulema.
- Õpikojas demonstreerivad kolm eri-

koolituse saanud täiskasvanut ühe tunni jooksul mitmesuguseid olusituatsioone, millesse lapsed võivad sattuda (koolikiusamine, võõra inimesega suhtlemine, ohud tuttava täiskasvanu poolt). Iga ohtlik olukord arutatakse lastega läbi ja leitakse sobiv käitumisviis, mis samas ka läbi mängitakse.

- CAP õpetab lastele ka enesekaitsetehnikat, oskust olusituatsioonis “õigesti” karjuda ning julgustab abi küsima.
- Pärast õpikoda on lastel võimalik individuaalselt rääkida CAP`i töötajale oma muredest ja kogemustest.

2) **kõigile lapsevanematele**, kus käsitletakse

- Lapse väärkohtlemine, selle sümptomid;
- Väärkohtlemisega seotud levinumad müüdid ja faktid;
- CAP programmi põhimõtted ja kujunemislugu, laste õpikoda;

- Lapse väärkohtlemise ennetamine;
- Kriisis lapse abistamine.

3) **kõigile koolipersonalile**, kus käsitletakse

- Lapse väärkohtlemine, väärkoheldud lapse ära tundmine;
- Väärkohtlemisega seotud levinumad müüdid ja faktid;
- CAP programmi põhimõtted ja kujunemislugu, laste õpikoda;
- Väärkoheldud lapse abistamine (seadused, õigused, vastutus, aruandlus, võrgustikutöö).

Loeng lastevanematele toimub 21. veebruaril kell 18.00 (kooli aulas).

Kõik huvilised on oodatud!

Info tel. 55697224 Anneli Sirelmets,

Puhja Gümnaasiumi psühholoog

Läbiviijad: Terje Kapp,

terje.kapp@khk.tartu.ee, 56491352

Külvi Teder, kylvi@hotmail.ee, 5543301

Lea Voltri, tel. 55664157

Koostöö ja selle edendamine maapiirkondades

Sille Kerner,
Tartumaa Arendusseltsi tegevjuht

Maal on mõnus!

Mida mina saan ära teha, et minu kodukohas oleks tõesti hea elada?

See väide ja küsimus on ilmselt mõlkunud nii mõnegi peas. Püüan selles artiklis edasi anda oma nägemuse kuna tegelen momendil aktiivselt Tartumaa Arendusseltsi juures ja olen viimasel ajal palju rääkinud inimestega just nendel teemadel.

Tartumaa Arendusseltsi kuuluvad peaaegu kõik Tartumaa vallad ja üks igas vallas on oma head ja vead. Olles nüüd suhelnud piirkonna valdade esindajatega (siinjuures nii ettevõtjate, vabaihenduste kui omavalitsuste esindajatega) võin küll öelda, igal vallal on oma „pärlid”, mis eristavad neid teistest. Kuid valdades on probleeme ja kitsaskohti, mis arendamist vajavad. Me kõik saame selleks oma panuse anda. Seltsi tegevuse selle keevade eesmärk on jõuda meile pakilistele

kitsaskohtadeni, nende võimalike lahenduste leidmiseni.

Esmase info kogumise käigus on minul tekkinud mõtted ja oma nägemus edasiste teemade laiendamiseks. Selles kõiges ootan ma mitte ainult kõigi Tartumaa Arendusseltsi liikmete, vaid ka teiste vallaelanike kaasabi ja mõtteid. Selleks on teil kõigil võimalus kaasa rääkida nii valdades toimuvatel ümarlaudadel kui infopäevadel. Meie lähematest üritustest saab lugeda kodulehelt www.kodukanttartumaa.ee LEADER tegevuse alt. Ja kindlasti saate infot ka seltsi juhatuse liikmetelt, kes esindavad oma valda:

Alaskivi vald – Ene Zirk – Alatskivi vallasekretär

Haaslava vald – Tiit Kruusement – Kurepalu külaselts Priius

Kambja vald – Taivo Prants – Kambja valla maanõunik

Konguta vald – Reelika Viljamaa – Majala külaselts

Laeva vald – Liilia Raimets – Aiu Põlumajanduse OÜ

Luuna vald – Viktor Muuli – Luunja külade koda

Meeksi vald – Tea Tenson – Aravu kultuurimaja juhataja

Mäksa vald – Raul Roosiväli – laulumänguselts Helin

Nõo vald – Lembit Toru – OÜ Guitop

Puhja vald – Vahur Jaakma – Puhja vallavanem

Tartu vald – Heino Sepp – Tartu valla kuukirja toimetaja

Tähtvere vald – FIE Terje Oden

Vara vald – Aksel Kivi – Kivi Forellipüük OÜ

Võnnu vald – Tiiu Meerits – laulu- ja mänguselts Lööke

Ülenurme vald – Tõnu Väljan – Talev Kaubanduse OÜ

Kolme sektori koostöö – mis see on ja kuidas seda arendada?

Seniste tegemiste alusel võin küll kindlalt väita, et see koostöö on meil olemas, paraku ei oska me seda alati ise nii nimetada ja tegevusele just koostöö nime

anda. Paljud meie üritused – olgu need siis külapäevad või heakorraldused või õppepäevad – ikka on tegijad-organiseringid saanud tuge ja abi omavalitsuselt ja ettevõtjalt. Siinkohal toon ühe ettevõtja mõtte: minul on minu kodukülas hea elada siis kui ka teistel on siin külas hea elada.

Mis viib meid edasi? On ju ikka öeldud, et eestlane on kade, ikka peab ta olema naabrist parem. Väikene kadedus ongi ju hea, see paneb meid tegutsema, naabri ettevõtmistest innustuma ja veel paremini tegema. Ka mina olen veidi kade, et Kagu-Eestis on juba need esimesed sammud tehtud, mida meie seltsiga praegu alles teeme. Aga meil on võimalus

nendelt õppida ja ehk paremini teha.

Mis on siis see, mis meid tegutsema ajendab? Ehk on selles veidi missioonitunnet, ehk veidi mõtet kui mina ei tee, võib jääda ju tegemata ja kindlasti usketevõtmise jätkusuutlikkuse ja arenemisesse. Olen ikka olnud optimist ja usun, et maal on hea elada ja meie lastel parem kasvada kui kõik koos hoolime oma kodukohast ja ühiselt püüame arengule kaasa aidata.

Siit ka minu esimesed mõtted edasiseks – olgem optimistid, teeme ise midagi oma piirkonna heaks, arendame oma suhteid naabrite ja partneritega.

Esimesed teemavaldkonnad, mis on minu mõtetes – noored maal, „äratata-

vad” külad, arendatavad võrgustikud nii ettevõtjatele, külaseltsidele, noorteühendustele kui spordi- jm seltsidele, võimalused enesearendamiseks ja ettevõtlike arendamiseks, ka igakülgne välissidemete loomine. Kõikide nende teemade (ja kindlasti lisandub siis veel mõni) edasi arendamiseks loome töörühmad ja ootame aktiivset kaasalöömist.

Kui teil tekkisid mõtted võtke julgelt ühendust oma valla esindajaga või minuga ja püüame üheskoos teemat edasi arendada.

Julget pealehakkamist ja oma mõtete arendamist!

Ettevaatust, õrn jää

Marek Kiik,
Lõuna-Eesti Päästkeskuse pressiesindaja

Külmemate ilmade saabudes tekib veekogudele õhuke jääkiht, mis raskuse all kergesti murdub. Palume inimesi hoiduda jääle minekust seni, kuni jää on turvalise paksusega ning lapsevanematel mitte jätta lapsi veekogude läheduses järelevalveta ja selgitada neile jääle mineku ohtusid. Lõuna-Eesti Päästkeskus hoiatab, et saabunud külmakraadid tekitavad veekogudele suhteliselt turvalisena paistva jää, mis tegelikult inimest veel ei kannu. Hapralt jääle minekust tuleb hoiduda ning manitseda lapsi, kes ohust hoolimata liugu laskma on läinud. Jää, mis ühte last kannab võib mitme lapse raskuse mõjul kergesti murduda.

Eelmisel talvel vajus läbi Viljandi järve jää ning uppus 8-aastane poiss, temaga koos olnud tüdruk päästeti. 2006. aasta viimastel päevadel uppus Pärnu maal Vändra vallas kodutalu maa-alal olevasse tiiki kolmeaastane tüdruk ja nelja-aastane poiss. Kalameestel palume realselt hinnata õrna jääga seotud ohtusid ning mitte minna jääle kalastama enne, kui jää on turvalise paksusega. Ühtlasi soovime jääle minnes kaasa võtta jäänaasklid, vile või helisignaali ja päästenõõr, et tagada võimaliku õnnetuse korral eluga pääsemine.

Talvisel ajal juhtuvate veeõnnetustega seoses on raskendavaks asjaoluks külm vesi, kus hädasolijat tabab kiire alajahtumine ning sellega kaasnevad traagilised

tagajärjed. Seega on õrnale jääle minek tõsine risk, millega võib ohtu seada nii iseenda kui ka oma kaaslaste elu.

Mida teha, kui juhtub õnnetus:

- Helista koheselt hädaabinumbril 112 ja teata, mis on juhtunud.
- Õnnetusse sattunud lapsed peaksid kõva häälega appi hüüdma ning paluma abi täiskasvanud inimestelt.
- Iseseisvalt abi andma asudes tuleb läbi jää vajunud inimesele läheneda mööda tema jälgi, viimased 10 m roomates või kasutades toetuspinna suurendamiseks abivahendeid (suusad, kelk, kepp jms). Enda ja jääaugu serva vahele peab jätma umbes endapikkuse vahemaa, kuhu abivajaja tõmmata. Hättasattunule tuleb ulatada nn käepikendus – jope, nõõr, kepp, suusk vms.
- Tõmmanud kannatanu jääle, tuleb tema ja enda vahele jätta tugevale jääle või kindlale pinnasele jõudmiseni inimesepikkune turvatsoon, sest muidu võib jää kahe inimese raskuse all murduda.
- Ise läbi jää vajumisel ja veest väljarõnõimisel tuleb end pöörata näoga tuldu suunda, käed toetada koos randmetega õlgade laiuselt jääle, nii et ka küünarnukid toetuksid jääle ja tõsta oma jalad võimalikult veepinnale. Keharaskus toetada jääle ning jalgedega ujumisliigutusi tehes ja kätega jääle toetudes tõmmata ennast jää peale.

Meeldiv kogemus

Nelli Uustalu,
Puhja MNS esinaine

Möödunud aasta detsembris pöördusid mõned tütarlapsed naisseltsi käsitöötajate poole palvega õpetada neile vaibakudumist. Koolivaheajal saigi ettevõtmine teoks ja nii mõnelgi tüdrukul sai vaheaja lõpuks juba vaipki valmis. Niisama uudistajaid oli muidugi rohkem.

Tihti räägitakse ajakirjanduses, et külades peab elu jätkuma, peab soodustama noorte jäämist kodupaika. Üheks selliseks stiimuliks võiks olla ühistegevus noortega, huvi äratamine rahvusliku käsitöötajate vastu. Meil midagi niisugust just toimus.

Eriti rõõmustab, et initsiaatoreiks olid seekord noored ise. Võiksime ka edaspidi midagi ühiselt teha.

Kui kellelgi on huvi õppida ja meil on käsitöökajaid ning leiame tegevuseks vaba ruumi, oleme alati koostööks valmis.

Noored, andke endast märku!

Tasub teada

Üldinfo füüsilise isiku 2006. a tulu deklareerimisest

Tuludeklaratsiooni esitavad **füüsilised isikud** eelmise kalendriaasta tulude kohta, kui isiku alaline elukoht on Eestis või kui ta viibis Eestis maksustamisperioodi jooksul 183 päeva või rohkem, samuti välisteenistuses viibiv Eesti riigiteenistaja.

Tuludeklaratsiooni ei pea esitama isikud:

- kes on saanud kalendriaasta jooksul maksustatavat tulu (palka) ainult töölepingu alusel või avalikus teenistuses töötamisest, tegutsemisest juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmena ning ajutise töövõimetuse hüvitisest (haigusraha), kui nendelt väljamaksetelt on tulumaks kinni peetud tulumaksuseaduses ettenähtud summas;
- kellel puudus maksustamisperioodil maksustatav tulu;
- kelle maksustamisperioodil saadud tulu kokku ei ületanud maksuvaba tulu – 24 000 krooni;
- kelle tuluks oli ainult Eesti riigi poolt seaduse alusel makstav pension, kogumispensionide seaduses sätestatud kohustuslik kogumispension ja tööõnnetus- või kutsehaigushüvitis, kui nendelt on tulumaks tulumaksuseaduses ettenähtud summas kinni peetud.

Tuludeklaratsiooni peavad igal juhul esitama:

- füüsilisest isikust ettevõtjad (esitavad deklaratsiooni põhivormile (**vormile A**) lisaks ka ettevõtlustulu **vormi E**);
- isikud, kes omasid maksustamisperioodil madala maksimumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku aktsiaid, osasid, hääli või õigust juriidilise isiku kasumile (peavad esitama deklaratsiooni põhivormile lisaks vormi **MM või MM lisa 1**, sõltumata sellest, kas nimetatud juriidiline isik sai tulu või mitte);
- isikud, kes on saanud tulu (sh dividende) välismaalt (NB! Deklareerida tuleb nii Eestis maksustatav kui mittemaksustatav palga- ja dividenditulu). Deklareerida tuleb ka tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata.

Kui tulude deklareerimise kohustust ei ole, kuid soovitakse kasutada maksusoodustust (tasutud koolituskulud, elu-

asemelaenu intresse vm), siis tuleb tuludeklaratsiooni esitada.

NB! Tulust mahaarvamisi saab teha ainult siis, kui aasta jooksul on saadud maksustatavat tulu.

Ühisdeklaratsiooni esitamine

Residentist maksumaksjad võivad esitada ühise tuludeklaratsiooni, kui nad olid maksustamisperioodi viimase päeva, s.t. 31.12.2006 seisuga abielus. Ühe abikaasa surma korral saab abikaasade ühise tuludeklaratsiooni esitada elav abikaasa juhul, kui üks abikaasadest on surnud maksustamisperioodil või pärast maksustamisperioodi, kuid enne tuludeklaratsiooni esitamist.

Ühisdeklaratsiooni esitades tuleb kontrollida, et mõlema abikaasa deklaratsioonid oleksid täidetud.

Vabaabielus elavad isikud ja isikud, kelle abielu on maksustamisperioodi kestel lahutatud, ühist tuludeklaratsiooni esitada ei saa.

Eeltäidetud tuludeklaratsioon

Eeltäidetud deklaratsioonile on kantud Maksu- ja Tolliameti käsutuses olevad andmed isiku kohta ning maksustamisperioodi tulude ja kulude kohta.

Maksumaksja kohustuseks on kontrollida eeltäidetud deklaratsioonile kantud andmete õigsust, vajadusel teha oma täiendused ja parandused ja deklaratsioon allkirjastada.

Deklareerimine e-maksuameti kaudu

E-maksuameti kaudu saab tulu deklareerida alates 15. veebruarist.

Kui andmed puuduvad või erinevad teadaolevast, tuleb võtta ühendust kas väljamakse tegija või kulu saajaga? ning paluda andmed Maksu- ja Tolliametile esitada või esitatud andmed parandada.

Maksumaksjal, kelle emakeeleks on vene keel, on võimalik oma tuludeklaratsioon täita e-maksuameti venekeelses keskkonnas (NB! deklaratsiooni väljad täidetakse eesti keeles).

E-maksuameti kaudu saab deklaratsiooni esitada ka teenindusbüroodes, kus on kliendiarvutid. Abi e-deklaratsiooni täitmisel saab teenindajalt.

Kuidas saada e-maksuameti kasutajaks?

Internetipankade (SEB Eesti Ühispank, Hansapank, Sampo Pank, Krediitipank, Nordea Pank, Parex Pank ning SBM Pank) kliendid saavad e-maksuametisse siseneda ja e-maksuameti kasutamise lepingu sõlmida ise, **oma**

internetipanga kaudu.

Kui on olemas ID-kaart või Maksu- ja Tolliameti teenindusbüroos sõlmitud autentimise leping, saab e-maksuametisse siseneda Maksu- ja Tolliameti kodulehe www.emta.ee kaudu.

Deklareerimine teenindusbüroos

Alates 15. veebruarist väljastame eeltäidetud tuludeklaratsioone teenindusbüroodes **isikut tõendava dokumendi** esitamisel, volitatud isikule **notariaalse volikirja ja isikut tõendava dokumendi alusel**.

Abikaasa eeltäidetud tuludeklaratsiooni väljatrüki saamiseks peate samuti esitama **isikut tõendava dokumendi ja abikaasa notariaalse volikirja**. Abikaasa surma korral tuleb lisaks isikut tõendavale dokumendile esitada **abikaasa surmatunnistus või selle koopia**.

Kontrollitud ja täiendatud/parandatud deklaratsioon tuleb anda kas teenindusbüroo töötajale, panna selleks ettenähtud postkasti teenindusbüroos või saata postiga teenindusbüroo aadressil.

Oluline info

Tähtajad:

- 08.02.2007** e-maksuametis on võimalus tutvuda andmetega eeltäidetud tuludeklaratsioonil;
- 15.02.2007** algab tuludeklaratsioonide esitamine e- aksuameti kaudu;
- 15.02.2007** teenindusbürood hakkavad väljastama eeltäidetud andmetega tuludeklaratsioonide väljatrükke;
- 02.04.2007** tuludeklaratsioonide esitamise viimane päev;
- 22.02.2007** Maksu- ja Tolliamet alustab tulumaksu tagastamist e-maksuameti kaudu esitatud probleemidevabade deklaratsioonide alusel;
- 16.04.2007** Maksu- ja Tolliamet alustab tulumaksu tagastamist paberkandjal esitatud tuludeklaratsioonide alusel
- 02.07.2007** tulumaksu tagastamise/tasumise tähtaeg;
- 01.10.2007** tulumaksu tagastamise/tasumise tähtaeg füüsilisest isikust ettevõtjatele ning isikutele, kes deklareerisid kasu vara võõrandamisest.

Personaalne info

Kõik maksumaksjad saavad e-maksuametist vaadata oma isikliku tuludeklaratsiooni infolehekülge, kus on info deklaratsiooni staatusest ning tegevused edaspidiseks.

Spordist Puhjas

Võrkpall ja jalgpall

Jaak Ratt,
treener

Eesti Koolispordi Liidu finaaloostlustelt võrkpalli rahvaliigas võitsid meie Puhja 10.–12. klasside noormehed pronksmedalid.

Põltsamaale kogunes 8 kooli üle vabariigi – need kes suutsid ennast poolfinaali sõelast läbi murda.

Meie poisid kohtusid finaali alagrupis kõigepealt Järvakandi Gümnaasiumiga. Nagu ikka oli esimene mäng mõlemapoolsest närviline. Siiski tuli võit 2:0 meie poistele. Ka Mustvee Vene Gümnaasiumi meeskond võideti sama tulemusega. Viimases alagrupimängus jäime omakorda kaotajaks Tallinna Tõnismäe Reaalkoolile tulemusega 2:0. Alagrupi teine koht andis meile vastaseks vahegrupis väga tugeva Põltsamaa Ühisgümnaasiumi meeskonna, kellele kaotasime 0:2. Sellest hoolimata ei läinud meie poisid kaotama. 3.–4. koha mäng algas juba samal õhtul. Päev oli väga pikk, mis tegi mängu Pärnu Koidula Gümnaasiumi meeskonnaga ka vigaderohkeks. Esimene geimi võit oli meie poiste päralt, teises geimis jäid peale omakorda pärnakad. Kolmandas, seisul 13:13 suutsid meie noormehed siiski võidu enda kasuks pöörata. Võitis Põltsamaa Ühisgümnaasium ja teise koha Tallinna Tõnismäe Reaalkool. Meie meeskonna parimaks mängijaks tunnistati E. Jäger. Anti välja ka võistkondade

hasartseima mängija (T.Naan) ja prima üllatusmängija auhind (M. Saksjaak). Meie meeskonnas mängisid veel A. Lemberg, E. Hurt, K. Sootla, S. Sups, S. Pruu-sapuu ja P. Sonn. Pronksmedali võitmist saab lugeda väga tähelepanuväärseks, sest selle tulemuseni on jõutud väga pika protsessi tulemusena.

Poolteist aastat lihvis poiste oskusi Olavi Jõesaar, mille tulemusena võideti maakonna noormeeste karikaturniir. Palju eeskujut oma mänguoskustega andis Kadrinast meie kooli õppima tulnud T. Naan. Abi oli noormestel ühistreeningutest Puhja “Stroh” meeskonnaga sellel õppeaastal ja “Stroh” liikmete K. Karja, T. Soosaare, E. Pokk juhendamise-st. Finaalturniiril aitas treeneritööd teha M. Mahla ja tema juhendamise-st oli noormestel palju kasu. Ei saa tunnustavalt märkimata jätta meie häid treeningtingimusi -uut põrandat ja head võrkpallimängu inventari.

Puhja poisid võitsid maakonna meistrivõistlused 8.–9. klasside rahvaliiga saaljalgpallis ja mängivad edasi eesti Koolispordi Liidu rahvaliiga poolfinaalturniiril.

Maakonna meistrivõistluste turniiril Puhjas osales viis võistkonda. Puhja noormehed võitsid kõik vastased. Luunja Keskkool alistati 4:2, Kõrveküla ja Nõo Põhikool vastavalt 9:0 ja 4:1 ning Ülenurme Gümnaasium 3:0.

Maakonna meistriks tulid M. Järvet, M. Järv, T. Paavilainen, M. Paavilainen,

J. Samoilov, M. Tamm, O. Järvala, A. Stvolov, kes tunnistati turniiri parimaks mängijaks ja löi kõige rohkem väravaid ning N. Konovalov, kes tunnistati turniiri parimaks väravavahiks.

Selgituseks veel niipalju, et Eesti Koolispordi Liidu võistlussüsteemis on alates eelmisest õppeaastast kaks võistlussüsteemi: rahvaliiga ja meistriliiga. Rahvaliigas on lubatud osaleda nendel õppursportlastel, kes ei osale erinevate klubide noortekoondistes Eesti noorte meistrivõistlustel.

Puhja 1995–1996 sündinud poiste võistkond osales tugeval Viljandi Tulevik Cup turniiril. Osales 7 võistkonda. Sõakust meie poistel jagus. Viljandi Tulevikule löime 2 väravat, FC Olümpiale 3 väravat ja SK Premiumile 1 värava. Võistlus toimus uues Viljandi Spordihallis. Mis meie poiste mängus edasiarengut vajab, on üksteisega koostöö otsimise tähtsusest arusaamine. Liiga palju tahavad meie poisid väljakul olukordi üksinda lahendada. Kuna välisväljakul me treenime ja võistleme vähe, siis areneme koostöömängus ka teistest võistkondadest aeglasemalt. Aga kui teame, mis suunas, me peame arenema ja vastavalt planeerima edaspidise treeningtegevuse kodus, suvelaagrites ja võistlustel, siis on kõik korras. Meie võistkonna tähtsamateks võistlusteks on järgneval kolmel aastal maakoolide sisesed õuejalgpalli turniirid ja maakonna koolidevahelised saali- ja õueturniirid.

Päästeamet kuulutab välja laste loominguvoistluse

Juba viiendat aastat korraldab Päästeamet koostöös kohalike päästeasutustega laste loominguvoistluse, mille eesmärk on anda noortele võimalus arutleda tuleohutuse teemadel ja populariseerida noorsoo hulgas päästetöötaja elukutset ning sellele omaseid väärtusi.

Päästeamet käsitleb loomevoistlust olulise osana päästeala ennetustööst. Loominguvoistlus annab ilmeka pildi laste ohukäsitlusest, nende arusaamadest, koolis ja kodus omandatud tõekspidamistest ja väärtushinnangutest. Päästeala ennetustöö tegijad saavad aga võistlustöödest kinnitust valitud meetmete toetuseks ja viiteid sellele, mida annab paremini teha.

Võisteldakse neljas vanuseastmes: koolieelsed lasteasutused, algklasside õpilased, põhikooli õpilased ja gümnaasiumi õpilased.

Võistlustöödeks võivad olla joonistused, maalid, kollaažid, esseed, luuletused, meisterdused, videod ja helisalvestised.

Igast maakonnast osalevad väljendusrikkamad tööd üleriigilises lõppvoorus Tallinnas, kus auhinnakomisjon valib igast vanusegrupist välja huvitavamad tööd.

Lõppvooru jõudnud töödest pannakse üles näitus ning parimad autorid saavad auhinnad ja kutsed Päästeameti peadirektori vastuvõtule.

Võistlustööd tuleb saata hiljemalt 19. märtsiks 2007. a lähimasse päästekomandosse.

Teavet laste loominguvoistluse kohta leiab Päästeameti koduleheküljelt www.rescue.ee

Lisainfo:

Janek Innos,

Ennetustöö osakonna peaspetsialist,

tel. 628 2022

e-mail: janek.innos@rescue.ee

OÜ Kaseke Grupp korraldab

KEVADLAATA
Jõgevamaal, Puurmani
vallas, Pikknurme külas.

Laada toimumisaeg on
4.–6. mai 2007, kell 9.00–20.00.

Laadale on oodatud kõik kauplajad, kes tegelevad aianduse, käsitöö, kunsti, mesinduse, ehituse ja loodustoodetega.

Külastajatele on sissepääs tasuta. Osalejatele on pakkuda erinevate suurustega müügiplatse, hinnad alates 200.- kolm päeva.

Kõigil kellel tekkis huvi, palume võtta ühendust numbritel

56643306 või 5267907

Veebruarikuu õnnesoovid

95 HILDA PARV	Ulila alevikust	19. 02
94 ALMA-JOHANNA KRIISA	Puhja alevikust	15.02
91 ELFRIEDE JÄNES	Puhja alevikust	07.02
84 ANITA REEBEN	Võsivere külast	08.02
82 ARNO SÜTT	Puhja alevikust	09.02
81 JAAN NAARITS	Puhja alevikust	10.02
81 JULIANA PERSIDSKAJA	Ulila alevikust	19.02
75 ALEKSEI JEŽOV	Ulila alevikust	23.02
75 ÕIE KÄIRO	Puhja alevikust	23.02
75 KALJO MÄRTSON	Puhja alevikust	23.02
75 JUTA KALJO	Puhja alevikust	25.02
70 SIRJE-MALL NILSON	Mõisanurme k	12.02
70 ÜLO KRIISA	Teilma külast	16.02
70 EDA KALISTE	Järvaküla külast	24.02

MÄLESTAME

Aleksandra Timofejeva 21.02.1927 – 06.02.2007
Adam Rander 22.08.1935 – 07.02.2007

TEATED

Alates 01. veebruarist 2007 täidab **Puhja valla teeninduspiirkonnas volitatud veterinaararsti ülesandeid VIKTOR KRIVTSOV.**

Telefon 5051391, e-post krivtsov@hotmail.ee
Tartumaa Veterinaarikeskus

Hea koduvalla inimesel!

Kui Sinul ehk Sinu tuttaval on pilte või mälestusi **Puhja kalmistu värvast**, anna palun teada vallavalitsusele.

Juhan Pruusapuu
Puhja valla ehitusnõunik
7300642, juhan@puhja.ee

Tänu

Täname Puhja valla tublisid naiselisi liikmeid!

Mitmel talvisel koolivaheajal on käsitöökajad naised kutsunud lapsi seltsimajja kangastelgedel kudumist õppima. Asjatundjate juhendamisel valmis kodudesse palju kauneid vaipu. Aitäh abivalmis naistele!

Tänukirjad lapsevanemad

Müüa **mesipuud koos peredega** ja muid mesindusega seotud töövahendeid.
Telefon 7451 725

23. VEEBRUARIL KELL 17. 00 PUHJA GÜMNAASIUMI AULAS VABARIIGI AASTAPÄEVA KONTSERT – AKTUS

Tiitlite „AASTA INIMENE 2006“
üleandmine

BAROKKMUUSIKA KONTSERT
Esineb vanamuusikaansambel
„TALLINN BAROQUE“

Kontsert sisaldab muusikalise matka renessansi- ja barokiajastu Euroopasse, annab stiilikireva tervikpildi nn „afekti“ muusika ajaloole. Kuulda saab õukondlikku galantset tantsumuusikat, imitatsioonilist kirikumuusikat, programmilisi sooloteeseid, kammermuusikat.

Esitavale annab jumet barokiajastu kostüümid ja parukad (kunstnik Kustav–Agu Püüman) ning muusikute kommentaarid, millised puudutavad kord esitatavat teost, kord heliloojat, siis jälle mõnd muusikainstrumenti või avavad sõnalise teksti tagamaid.

Musitseeritakse ajastu pillidel:

Liina Saari – vokaal (sopran)

Raivo Tarum – zink, krummhorn, barokktrompet

Tõnu Jõesaar – fidel, viola da gamba, barokktšello

Imbi Tarum – klavessiin

Raimo Kivistik – kontserdikorraldaja

Koer otsib peremeest.

20. jaanuaril k.a. on tulnud Rämksi külla noor suur punane koer.
Info telef. 53800746 või 7451737

PUHJA VALLA LEHT

VÄLJAANDJA: Puhja Vallavolikogu ja Vallavalitsus
61301 TARTUMAA; TEL. 730 0641

TOIMETAJA: PÄIVI MÄRJAMAA, TOIMETAJA@PUHJA.EE JA PAIVI@PUHJA.EE
TRÜKITUD OÜ TARTUMAA TRÜKIKOJAS
TRÜKIARV: 1050